

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

II. De vsurarum restitutione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT II.

De Usurarum constitutione.

12. **N**um *usura mentalis restituenda est?* Etiam restituendus debet, si ex parte vtriusque animus deprauatus sit, vel ex parte mutuatarij dantis inuoluntariè; si mutuans accipiat usuraria intentione, dum putat ita dedisse mutuatarium tenetur restituere; at vt cognouerit ex gratitudine dedisse potest retinere.

13. *Quid de usura reali?* Restituendum equidem magis acceptum per realem usuram, quæcumque res sit, sive in se, si extet; siue in valore si non extet; damnum item illatum; & lucrum cessans; expensæ etiam, quas mutuans in recuperanda re sua fecisset; officium præterea temporè acceptum ex mutuo.

14. *Num bona emptæ ex usuris possint alienari?* Possunt quidem, si habeat usurarius alia, vnde restituat; si non habeat & alienauit cum rei propriæ diminutione, restitutioni obnoxia sunt.

15. *Bona ex usura perierunt: num ex bonis proprijs debeat fieri restitutio?* Bona quidem propria, deficientibus alijs, & remanente obligatione restituendi, etiam restituenda sunt. Porro immediatum lucrum, quod accipitur vltra sortem sine controuersia reddendum: mediatum autem nequaquam, nisi ex re fructifera factum esset.

16. *Num sint usurarij inualidi contractus?* Inualidi sunt contractus facti ex usuris, ita vt qui scienter acceperunt, restituere teneantur. Validi autem sunt facti ex rebus emptis per usuras, modò eo tempore usurarius non maneat impotens; si maneat, tunc si is, qui accepit, usurarium induxit, tenetur ad restitutionem: si non induxit, non tenetur, nisi res titulo gratuito esset alienata. Contractus per vltimam voluntatem inualidi sunt, si testator non sit soluendo: validi verò contractus circa res vitæ necessarias.

17. *Num hæres ad defuncti usuras teneatur?* Tenetur plannè, si relicta sibi satis sint ad soluenda debita, & ad portionem hæredibus iure debitam. Si verò hæres succedat etiam in crimine usurarij, tenetur in solidum ex persona etiam propria tanquam cooperatoꝝ usurarum, quæ ab ipso essent acceptæ post mortem. *Quid si cooperatoꝝ non sit?* Tenetur solum pro portionibus hæreditarijs, non autem vltra hæreditatis vires.

18. *Ad quidnam cooperatores usura tenentur?* Profectò cooperatores, qui se tenent ex parte mutuatarij, non tenentur ad restitutionem: secus qui se tenent ex parte mutuantis, & sunt efficax vsurarum causa, vt consultores: dantes pecunias illi ad vsuras exercendas: conficientes instrumenta, suppressa vsura. Ministri principales vsurarij tenentur in eius defectum minus principales autem, vt famuli recipientes pignora, numerantes pecuniam, referentes in libros, non tenentur. Proxenetæ etiam, qui se ex parte vsurarij tenent Aduocati consulentes vsuras etiam tenentur. Famuli verò pecunias custodientes regulariter non tenentur ad restitutionem.

19. *Quidnam de accipientibus ad vsuras dicendum?* Mutuum petere ab vsurario ex causa, non est peccatum. Porrò ille nec tempore necessitatis induci potest ad vsuras exercendas; sed tantum à peiori malo auerti, proponendo quod minus est. Soluens vsuras non delinquit, nec indirectè præbendo materiam ad vsuram. Ergo petere licet. Minimè licet petere absque necessitate. Imò utilitas, & commoditas etiam excusant à peccato in petendo. Mutuum verò petere pro illicito opere probabilius tantum esse peccatum veniale.

20. *Quisnam poenis vsurarij subduntur?* Notorij tantum subiiciuntur poenis; siue sint tales per euidentiã facti, siue per euidentiã iuris, siue per propriam confessionem extra iudicium coram Sacerdote & testibus. Non autem satis est vt notorius quis habeatur, vt laboret infamia.

21. *Pœnis recense vsurarium.* Prima est infamia, quæ quidem per poenitentiam tollitur. Secunda, irregularitas, Tertia, suspensio ferenda. Quarta depositio ab officio & beneficio item ferenda. Quinta, amissio vsurarum. Sexta, exclusio ab Eucharistia. Septima obligatio vsurarij minimè recipienda. Octaua, priuatio Ecclesiasticæ sepulturæ. Prohibentur etiam domus alienigenis vsurariis locari. Communitates item non facere statuta, quibus vsuræ permittantur, sub excommunicatione ipso iure lata prohibentur.

22. *Quoniam modo sese Confessarius cum vsurario gerere debeat?* Cum notorio se gerat sicuti cum aliis publicis peccatoribus; nisi enim restituat, si potest: vel cautionem det, non est absolendus, si mors vrgeat, nec possit aliud agere, satis est propositum faciendi, cum soluendi promissione. Cum occulto autem, satis est si promittat restituere, vti possit absolui: nisi alias promississet, & non soluisset, tunc enim, si potest, restitutio præmittenda.